

Ammatillinen koulutus

I. Kuvaus toiminnasta

Ammatillisen koulutuksen palvelualue tarjoaa ammatillista koulutusta (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot sekä niiden osat ja muu ammatillinen koulutus) suomeksi ja ruotsiksi (2 tutkintoa; liiketalouden perustutkinto sekä tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto). Lisäksi palvelualueella toteutetaan tutkintoon valmentavaa koulutusta (TUVA), aikuisten perusopetusta ja vankilaopetusta. Yhteistyössä Axxellin kanssa toteutamme ruotsinkielistä lähihoitajakoulutusta sekä urheiluopisto Vierumäki Oy:n kanssa liikuntaneuvotus- ja koulutusta. Palvelualue on myös seudun suurin oppisopimuskoulutusten solmija.

II. Toimintaympäristön muutos

Oppivelvollisuuden nostaminen ja maksuttomuus on edennyt vuosiluokittain syksystä 2021 alkaen. Vuoden 2022 ammatillisen koulutuksen suoritepäätyksen tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 4598. Mahdollista opiskelijavuosien lisäystä anotaan syksyllä 2022, kun opiskelijavuosien toteutumaennuste koko vuodelle on arvioitavissa ja mikäli opetus- ja kulttuuriministeriöllä on opiskelijavuosia jaettavana. Koulutusten kysyntään vaikuttaa alueen työvoimatarve ja tilanteet voivat nopeastikin muuttua ja tämä vaikuttaa erityisesti oppisopimuskoulutuksissa, työvoimakoulutuksissa ja jatkuvan haun koulutuksissa. Varsinais-Suomi eli positiivisen rakennemuutoksen aikaa ennen koronaepidemian globaaleja vaikutuksia. Tällä hetkellä Turun alueen työllisyystilanne on koronan jälkeen lähtenyt hyvään nousuun ja useilla aloilla on työvoimapula. Työllisyyden kuntakokeilun ja uudistettujen työllisyyspalveluiden arvioidaan lisäävän aikuisopiskelijoiden määrää ammatillisessa koulutuksessa. Kansainvälistyminen ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen ja työelämään siirtymisen nopeuttaminen on ammatillisen koulutuksen haaste ja myös mahdollisuus. Turun ammatti-instituutti on hakenut kolmeen tutkintoon englanninkielisiä järjestämislupia, jotta pystymme vastaamaan paremmin vieraskielisten koulutustarpeisiin. Turussa on jo englanninkielinen koulutus tarjolla perusopetuksessa ja korkeakouluissa.

Uuden palvelualueille tulevan TAITO-kampuksen varsinainen hankesuunnittelu käynnistyy vuoden 2023 aikana. Kampuksen toimintojen suunnittelu tehdään yhteistyössä koulutusyksiköiden ja yhteisten palveluiden kanssa. Lisäksi tekniikan aloilla alkanut tilatarveselvitys on tarkoitus tuoda päätöksentekoon keväällä 2023.

Ammattitaidon sm-kilpailujen Taitaja 2025 järjestämismahdollisuuksia Turussa selvitetään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä alueen muiden ammatillisten koulutuksen järjestäjien kanssa ja tuodaan tarvittaessa päätöksentekoon.

Kilpailulainsäädäntö estää kunnallisen toimijan myytävien palveluiden toteuttamisen. Ammatillisessa koulutuksessa tämä koskee mm. ELY:n ostamia kasvupalveluita (kotouttamiskoulutus ja yritysten kehittämiskoulutus), koulutusvientiä sekä muita 100%:sti myytäviä koulutuspalveluita. Näiden toteuttaminen on mahdollista TAITO koulutus Oy - yhtiön kautta. Turun ammatti-instituutti on keskeinen yhteistyökumppani Taito-koulutus Oy:n kanssa ja osaltaan varmistaa kotouttamiskoulutuksen opiskelijoiden sijoittumisen jatko-opintoihin ja työelämään.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus on muuttunut vuoden 2018 alusta siten, että järjestämisluvassa taataan koulutuksen järjestäjälle vähimmäisopiskelijavuosien määrä. Vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan syksyisin seuraavan vuoden tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä, joka sitten tulee olemaan ko. vuoden rahoituksen yksi perusta. Vuoden 2022 rahoituksesta 70 % tulee opiskelijavuosista, 20 % tutkinnon ja tutkinnon osien osaamispisteiden määrään perustuen ja 10 % jatkosijoittumisen ja palautteiden perusteella. Lisäksi käytössä on eri kertoimia mm. tutkinnosta, tutkintotasosta, erityisen tuen tarpeesta, opiskelijan aikaisemmasta koulutuksesta ja työmarkkinatilanteesta riippuen. Em. mittarit arvioidaan talousarviovuodesta kaksi vuotta aikaisemmista tuloksista. Näiden rahoitusten lisäksi ammatillisen koulutuksen rahoitukseen sisältyy strategiarahoitusosuus (osa valtionosuudesta kohdennetaan tähän valtionavustuksena), joka on koulutuksenjärjestäjän haettavissa vuosittain. Käytettävissä olevan rahoituksen kokonaismäärä päätetään vuosittain valtion talousarviossa. Opetus ja kulttuuriministeriö valmistelee ammatillisen koulutuksen rahoituslain muuttamista mm. siten, että peruskoulusta suoraan tulleiden opiskelijoiden osalta perusrahoitusta nostettaisiin 80 %:iin ja painotettaisiin koko tutkinnon suorittamista suoritusrahoituksen perusteena.

Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen on nykyisen hallituksen toimesta kohdennettu merkittäviä lisärahoituksia, joiden käyttöönotto alkoi vuonna 2020 ja vaikuttivat täysimääräisesti 2021 ja 2022. Nämä rahoitukset olivat vuosittain valtiontalousarvioissa päätettäviä ja erikseen haettavia lisärahoituksia. Vuonna 2023 opettajien ja ohjaajien lisäämiseen aiemmin kohdennettu lisärahoitus siirtyy osittain ammatillisen koulutuksen perusrahoitukseen. Vuonna 2021 OKM myönsi 22.6.2021 strategiarahoitusta 400 000 euroa, 12.5.2021 opettajien ja ohjaajien lisäämiseen 2 759 614 euroa sekä koronan aiheuttamien osaamispuutteiden paikkaamiseen 554 000 euroa. Vuonna 2021 myönnetyt rahoitukset ovat käytettävissä myös vuonna 2022. Vuoden 2022 varsinainen suoritepäätös 21.12.2021 oli 45 569 489 euroa ja ensimmäinen lisäsuoritepäätös 28.4.2022 oli 2 612 695 euroa. Ammatillisen koulutuksen strategiarahoitushaku toteutettiin ensimmäistä kertaa valtakunnallisten verkostojen kautta, jolloin yhden koulutuksenjärjestäjän kautta koordinoidaan kehittämissuoritteet. Turun kaupunki toimii koordinaattorina teemassa Opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen kehittäminen, kokonaisbudjetti 3 456 000 euroa. Turun ammatti-instituutti osallistuu seuraaviin kehittämisteemoihin: opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen kehittäminen, digitalisaation johtaminen ja osaaminen sekä tiedolla johtaminen. Syksyille on okm tiedottanut tulevan

ainakin yhden lisäsuoritepäätöshaun. Vuoden 2023 varsinainen suoritepäätös tulee haettavaksi marraskuussa 2022 ja päätös saadaan joulukuussa.

OKM julkaisi v. 2019 uuden ammatillisen koulutuksen laatustrategian. Uusi lainsäädäntö edellyttää koulutuksenjärjestäjiltä toimivaa laadunhallinta-järjestelmää ja laadunhallintaa kaikilla tasoilla. Uudistetun lainsäädännön ja toimintaympäristön muutoksen myötä laadunhallinnan merkitys korostuu, kun koulutuksenjärjestäjien toimivaltaa koulutusten suuntaamisessa ja koulutuksen järjestämisessä on lisätty. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) suoritti kansallisen ammatillisen koulutuksen laatujärjestelmien arvioinnin v. 2021, johon myös Turun ammatti-instituutti osallistui. Raportin perusteella laatujärjestelmämme on toimiva ja sitä jatkokehitetään saadun palautteen perusteella. Karvi toteuttaa vuosittain useita eri teemoihin keskittyviä arviointeja. Korona epidemian aiheuttama siirtyminen etäopiskeluun ja etätyöhön sekä hybridimalliin vuosina 2020 ja 2021 vaikutti merkittävästi myös opetuksen ja työn kehittymiseen. Uusien teknologioiden nykyistä vahvempi käyttöönotto edellyttää investointeja niin laitteisiin, ohjelmistoihin kuin henkilöstön ja opiskelijoiden osaamiseen.

III. Kehittämissuunnitelma

TAI on kaikkien oppilaitos – jokainen on erityinen: henkilökohtaistamisen laadun parantaminen, joustavat opintopolut ja tarvittavat tukipalvelut, opetuksen ja sitä tukevan toiminnan laadukas, joustava ja tehokas toteuttaminen, opiskelijavirtauman kasvaminen, koulutuksen ennakoititoiminnan kehittäminen, koulutusrakenteiden uudistaminen ja poikkialainen yhteistyö, osaamisperusteisuuden ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen vahvistaminen, asiakaslähtöisyyden lisääminen, erityisen tuen palveluiden kehittäminen, nuorisotakuun toteuttaminen myös erityisen vaativan tuen tarpeessa olevien oppilaiden kohdalla takaamalla jatko-opiskelu- tai työpaikka myös fyysisen tai psyykkisen toimintarajoitteen omaaville nuorille yhteistyössä ammattiopisto Spesian (erityisammattioppilaitos) kanssa.

Yhdessä olemme enemmän - sisäiset ja ulkoiset verkostot: eri koulutusasteiden yhteistyön, erityisesti ammattikorkeakoulu yhteistyön tiivistäminen edelleen ja toimintojen tehostaminen, kansainvälisyyden vahvistaminen mm. hakemalla järjestämislupaa englanninkieliseen koulutukseen, elinkeinoelämän muutoksiin vastaaminen: uuden työvoiman ja/tai osaamisen tarve, poistuvan työvoiman uudelleen- tai täydennyskouluttaminen, työelämä- ja oppisopimuspalveluiden uudelleen organisointi palvelualueella, teknologia- ja luonnontiedeosaamisen kehittäminen, STEAM-hanke, jatketaan alueen positiiviseen rakennemuutokseen vastaamista, strategiarahoituksella vahvempi ohjaus palvelualueen kehittämisessä.

Meillä on vain yksi Maapallo – kestävä kehitys ja kiertotalous, yhteiskuntavastuu: nuorisotakuun toteuttaminen varmistamalla riittävä koulutuspaikkatarjonta ja pyrkimyksellä edistää vastavalmistuneiden työllistymistä, kestävä kehityksen ja kiertotalouden osaamisen kehittäminen niin oppilaitoksen omassa toiminnassa kuin opetuksessa, syrjäytymisvaarassa olevien palveluiden kehittäminen mm. maahanmuuttajat, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen koulutuksella. Olemme toteuttamassa OKKA-säätiön kestävä kehityksen sertifikaattiin perustuvaa itsearviointia ja kehittämissuunnitelmaa, myöhemmin sertifikaatin hakemista.

Hyvinvointi kuuluu kaikille - opiskelijat, henkilöstö, työyhteisön toimivuus ja ilmapiiri: henkilökunnan osaamisen vahvistaminen ja työkykyisyyden ylläpitäminen ja kehittäminen, paremman johtamisen periaatteiden juurruttaminen käytäntöön, oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisen yhteisöllisen syrjäytymistä ehkäisevän toiminnan kehittäminen, opiskelijoiden osallisuuden ja opiskeluhuvinvoinnin kehittäminen, liikunnallisuuden ja terveiden elämäntapojen edistäminen niin opiskelijoilla kuin henkilökunnalla.

IV. Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Ennuste 2023	Ennuste 2024
Opiskelijavuodet suoritepäätöksessä	5 089	5 089	5 116	4 598	5 116	5 116
Oppisopimuksen opiskelijavuodet	1 093	970	1 020	1 100	1 150	1 200
Vos työvoimakoulutuksen opiskelijavuodet	240	145	186	145	150	150
Vetovoimaisuus: yhteisvalinnassa ensisijaisten hakijoiden suhde aloituspaikkoihin	1,10	1,10	1,10	1,10	1,30	1,30
Turkulaisten 16-18 -vuotiaiden määrä	4 788	4 907	4 878	5 037	5 061	5 253
suomenkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	3 750	3 857	3 811	3 925	3 910	4 010

ruotsinkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	277	279	276	283	283	313
muunkielisten 16-18 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	761	771	791	829	868	930
Ammatillisen koulutus nettokustannus opiskelijavuotta kohde	9 615	9 485	-	-	-	-
Ammatillisen koulutuksen koulutuspaikat/opiskelijavuodet	4 909	5 089	5 116	4 598	-	-
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen (yhdistetty nuoret ja aikuiset)	3,81	-	-	-	-	-
Ammatillisen koulutuksen nettokustannus opiskelijavuotta kohden	9 615	-	-	-	-	-

V. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mit-tayksikkö	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Tavoite 2023
Tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä, ammatillinen koulutus	lkm	5 053	4 804	5 116	5 100
Työvoimakoulutuksen opiskelijavuosimäärä	-	145	186	150	150
OKM rahoitus amm. koulutukseen (VOS)	€	49 410 141	49 587 632	-	50 000 000
OKM rahoitus amm. koulutus, strate-giaraha	€	635 000	400 000	400 000	400 000
OKM rahoitus aikuis-ten perusopetus	€	1 714 072	1 198 900	1 200 000	1 200 000

Suoritettujen tutkintojen määrä (kokotutkinnon suorittaneet, Vipusesta)	lkm	1 857	1 655	2 000	2 000
Suoritettujen tutkinnon osien määrä (Vipusesta)	lkm	15 668	15 611	20 000	20 000
Suorittujen osatutkintojen määrä (tavoitteena osatutkinto, Vipusesta)	lkm	-	-	-	-
Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen (negatiivinen) neg keskeyttäneet / koko vuoden virtauma, %-osuus	lkm	4,60	4,90	5	5
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen: amis-palaute alkukysely, ka	-	4,10	4,20	4,20	4,20
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen: amis-palaute loppukysely, ka	-	4,10	4	4,20	4,20
Tyytyväisyys ammatilliseen koulutukseen, työelämäpalaute, käyttöön syksy 2021 (työpaikkaohjaajat)	-	-	-	4,20	4,20
Opiskelijavirtauma	lkm	10 396	10 245	10 000	10 000
Vieraskielisten	lkm	2 402	2 578	-	2 600

opiskelijoiden virtauma					
Erityisentuen päätökset	lkm	630	805	-	900
Kunta10 tulokset paranevat (sijoittuminen 1-100)	-	40	-	45	45

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö
Kampusien toiminnan kehittäminen, kampusjohtaminen, Ammatikorkeakoulu yhteistyö.	Palvelualuejohtaja; koulutuspäälliköt
Digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen, eTai, VR, Ammattikorkeakoulu yhteistyö.	Koulutuspäälliköt
Opetuksen ja ohjauksen laadun kehittäminen, erityisesti tuen tarpeessa olevat.	Rehtori; koulutuspäälliköt
Tieto-osaaminen kehittäminen, tiedolla johtaminen.	Palvelualuejohtaja; laatukoordinaattori
Yrityskumppanuuksien laajentaminen, yrityspalveluiden kehittäminen ja jatkuvan oppimisen palveluiden kehittäminen.	Palvelualuejohtaja; Koulutuspäälliköt
Maahanmuuttajien koulutustarjonnan, tukipalveluiden ja työllistymisen kehittäminen.	Rehtori/koulutuspäälliköt
Työllisyyden kuntakokeilu yhteistyön tiivistäminen, ammatillinen koulutus väylänä työhön.	Rehtori/koulutuspäälliköt
Opiskelijakunta- ja tutortoiminnan jatkokehittäminen.	Rehtori
Liikunnallisuuden lisääminen koulupäivän aikana sekä terveiden elämäntapojen edistäminen - opiskelijat ja henkilökunta.	Palvelualuejohtaja; koulutuspäälliköt
Henkilökunnan osallisuuden ja yhteistoiminnallisuuden kehittäminen.	Palvelualuejohtaja
Koulutalojen hyvinvointiryhmien toiminnan jatkaminen,	Rehtori/koulutuspäälliköt

opiskeluhyvinvointi ja henkilöstön hyvinvointi erillisinä.	
Kestävän kehityksen ja kiertotalouden kehittäminen koulu- tuksissa ja omassa toiminnassa.	Koulutuspäälliköt; laatukoordinaattori
Toiminnan ohjauksen ja laatuprosessien kehittäminen.	Palvelualuejohtaja; laatukoordinaattori
Turvallisuusosaamisen kehittäminen ja varmistaminen.	Palvelualuejohtaja; turvallisuusvastaava

VII. Henkilöstöstr. toimenpiteet

Painopiste	Toimenpide	Vastuhenkilö
-	-	-

